

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

PUBLIC PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF SANUBTAUP
SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN WANG NOI DISTRICT OF
AYUTTHAYA PROVINCE

พระสุริโย สุชีโต
Phrasuriyo Sukhito
วัดอุดม จังหวัดสุรินทร์
Wat Udom, Surin Province
E-mail: psuriyo2529@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิ การศึกษา อาชีพ แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศและรายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ผู้รับผิดชอบและเครื่องมือไม่เพียงพอ ดังนั้น ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และจัดหาเครื่องมือการปฏิบัติงานให้เพียงพอเสมอ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การจัดการสิ่งแวดล้อม; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This Research article was study the level participation of people, compare the participation and study the problems, obstacles and recommendations for public participation in environmental management of sanubtaup sub-district administrative organization in Wang Noi district Ayutthaya province. Using mixed methods. Findings participation of people were at medium level. Base on difference age, education and occupation had different participations, accepting the research hypothesis but different gender and incomes did not have different participations, denies the research hypothesis. Problems and obstacles were as responsibility and instrument were not

*Received May 6, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted September 15, 2020

enough, therefore should increase responsibility people the systematically. and always provide sufficient work tools.

Keywords: Participation; Environmental management; Sub-district Administrative Organization

บทนำ

การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงชีวิตของคนในชุมชน การสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างรู้คุณค่าโดยการมีส่วนร่วมของผู้ได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมนั้น ในปัจจุบันนี้อยู่ที่วิธีการมีส่วนร่วมอยู่ทั้งการคิดเครื่องมือและเทคนิคของการก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมลงทั้งปริมาณและคุณภาพมีการปนเปื้อนของมลพิษในอัตราที่เพิ่มขึ้นทั้งในดินอากาศน้ำจืดน้ำทะเลอาหารรวมทั้งการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติอย่างรวดเร็ว เช่นน้ำเน่าเสียและขยะในลำคลองที่เป็นปัญหาต่อชุมชนสาเหตุส่วนใหญ่มนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ถูกวิธีไม่เหมาะสมทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิตมากขึ้นส่งผลให้ เกิดการบุกรุกทำลายสิ่งแวดล้อมจนนำไปสู่การเสียสมดุลทางธรรมชาติ (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, 2560)

จากปัญหาดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วยตนเองเพื่อประโยชน์ของตนเองครอบครัว และชุมชนตลอดจนสามารถสนองตอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปของการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนโดยภาครัฐจะต้องคืนอำนาจในการกำหนดการพัฒนาให้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้มีโอกาสในการแสดงความต้องการแสวงหาทางเลือก หรือเสนอข้อเรียกร้องเพื่อปกป้องผลประโยชน์ร่วมของชุมชน (ทวีทอง หงส์วิวัฒน์, 2553) ให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองจนสามารถสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลและการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวแห่งรัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบายการตัดสินใจทางการเมืองการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจรวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (พิริยัตม์ วรรณพฤกษ์, 2553)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็น

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของประชาชนเพื่อให้สามารถรักษาสິงแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4,427 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ, 2561) สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวน ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, 2557)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของประชาชน

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของประชาชน

(n=367)

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดองค์กรรับผิดชอบ	3.32	0.913	ปานกลาง
ด้านการกำหนดนโยบาย	3.34	0.895	ปานกลาง
ด้านการวางแผนดำเนินงาน	3.28	0.839	ปานกลาง
ด้านการบริหารโครงการ	3.28	0.791	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลโครงการ	3.30	0.871	ปานกลาง
ภาพรวม	3.30	0.777	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.777) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=367)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.650	-	0.100	-	✓
อายุ		2.154	0.093	✓	-
การศึกษา		6.150	0.000	✓	-
อาชีพ		3.991	0.004	✓	-
รายได้		1.264	0.284	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศและรายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการกำหนดองค์กร รับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบยังมีเครื่องมือที่ไม่เพียงพอทำให้มีอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า	ควรเพิ่มผู้รับผิดชอบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่
ด้านการกำหนดนโยบาย	การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมยังขาดการประชาสัมพันธ์เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย	ควรทำประชาสัมพันธ์จากพื้นที่ชุมชนเพื่อนำมากำหนดนโยบาย
ด้านการวางแผนดำเนินงาน	ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือน้อยมากในการจัดทำแผนดำเนินงาน	ประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจ
ด้านการบริหารโครงการ	วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการผลทำให้ปฏิบัติงานล่าช้า	ควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ
ด้านการประเมินผลโครงการ	ไม่มีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง	ควรมีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึงเช่นทางอินเตอร์เน็ต เว็บไซต์ เป็นต้น

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการกำหนดองค์กรรับผิดชอบ ควรเพิ่มผู้รับผิดชอบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่
 ด้านการกำหนดนโยบาย ควรทำประชาสัมพันธ์จากพื้นที่ชุมชนเพื่อนำมากำหนดนโยบาย
 ด้านการวางแผนดำเนินงาน ควรแนะนำประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจ
 ด้านการบริหารโครงการ ควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ
 ด้านการประเมินผลโครงการ ควรมีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึงเช่นทางอินเตอร์เน็ต เว็บไซต์ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะได้มีการให้ความร่วมมือพอสมควรและยังมีการขาดความร่วมมือเป็นบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด เปี่ยมกล้า (2550) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกานดา จินตามงคล (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอมืองลำพูน จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอมืองลำพูน จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญาดาจิ ระเบียบกุล (2553) ได้วิจัยเรื่อง “ความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพัฒน์ ลาภจิตร (2550) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านบุคคลปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านองค์กร ซึ่งหากระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นเพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในขณะที่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต.อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

3. ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1.ประชาชนในพื้นที่บางส่วนและนักท่องเที่ยวยังขาดความร่วมมือในนโยบายการปลูกจิตสำนึกของการรักษาสิ่งแวดล้อมทำให้ผู้รับผิดชอบต้องปฏิบัติหน้าที่ลำบากมากขึ้น 2.การแจ้งผลประโยชน์ยังไม่เปิดเผยให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงผลทำให้ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจในกระบวนการทำงานขององค์กร ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอ

วังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1. ควรมีการวางแผนงานที่จะปฏิบัติงานเวลาที่เหมาะสมลดขั้นตอนถูกกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน 2. ควรกำหนดเพิ่มผู้รับผิดชอบเพื่อเป็นการกระจายหน้าที่จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากขึ้น

องค์ความรู้

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ดังนี้

1. องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมประกอบไปด้วย 5 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ

1. ด้านการกำหนดองค์การรับผิดชอบ

กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถและมีมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีเครื่องมือที่ทันสมัย

2. ด้านการกำหนดนโยบาย

กำหนดนโยบายโดยการลงพื้นที่รับฟังปัญหาแล้วนำมากำหนดนโยบายต้องคำนึงถึงความคุ้มค่ากำหนดเป็นแนวทางในการสร้างจิตสำนึกที่ดีของประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

3. ด้านการวางแผนดำเนินงาน

จัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้มีความชัดเจนวางแผนโดยการกำหนดระยะเวลาทั้งสั้นและยาวได้อย่างเหมาะสมมีการวางแผนดำเนินงานร่วมกับประชาชน

4. ด้านการบริหารโครงการ

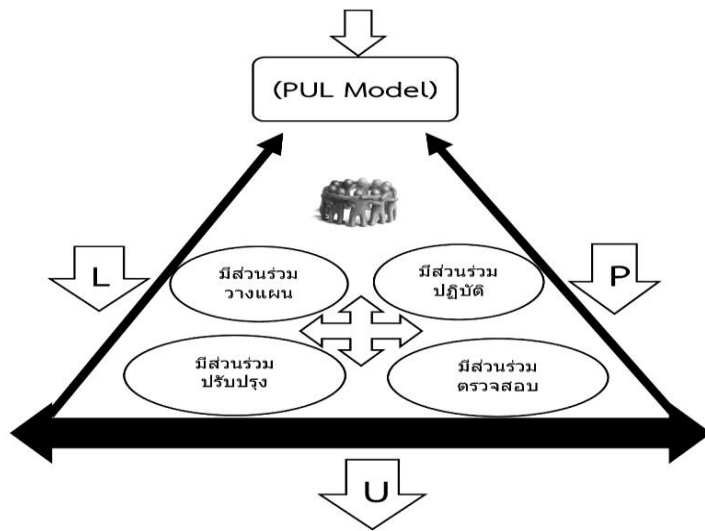
มีการบริหารโครงการโดยการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจนการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการอย่างเหมาะสมมีทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการอย่างเพียงพอมีกระบวนการในการดำเนินงานที่ชัดเจน

5. ด้านการประเมินผลโครงการ

การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผู้รับผิดชอบโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมและมีการแจ้งผลการประเมินให้ทราบอย่างเปิดเผยมีการนำผลประเมินไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อประโยชน์วัดผลสำเร็จในการประเมินโครงการ

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยดังแสดงในแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สรุปได้ว่า

P = participation หมายถึง การมีส่วนร่วม

U = unit หมายถึง ทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งเดียว

L = Learn and development หมายถึง เรียนรู้และพัฒนา

เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาการมีส่วนร่วมและเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงานประกอบด้วย การวางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุงการดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรม P-D-C-A อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนเรื่อยๆ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรทำประชาพิจารณ์ในการจัดการโดยอาจจะดำเนินการโดยการประชุมร่วมกับประชาชนในท้องที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำแผนดำเนินงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและตรงเป้าหมาย

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ของการดำเนินงานขององค์การตลอดถึงประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การในรูปแบบของกิจกรรมที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมโดยตรงในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบของโครงการและกิจกรรม

3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขผลดำเนินงานที่ไม่มีผลตรงเป้าหรือไม่สำเร็จจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อวางแผนในการจัดการให้ตรงจุดอย่างจริงจังและถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้และรับทราบถึงแผนหรือขั้นตอนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

2. ควรดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่องและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการตามที่มีการจัดจ้างและจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

3. ควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและให้บริการประชาชนด้วยความเป็นธรรมเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันและเจ้าหน้าที่รับใช้ประชาชนอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

2. ควรศึกษาวิจัยในแนวการส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมด้วยโดยไม่ปล่อยให้องค์การแก้ไขปัญหาย่อยๆ

3. ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะให้ควบคู่กันไปด้วยเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและให้ผลดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์

4. ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรเพื่อเป็นการบูรณาการระหว่างรัฐประศาสนศาสตร์กับพระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- กานดา จินตามงคล. (2558). *การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนการค้นคว้าอิสระ*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ญาดาจี ระเบียบกุล. (2553). *ความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษา: ตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทวิทอง หงษ์วิวัฒน์. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสุริโย สุขิโต (รุ่งเรือง). (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พิริยุตม์ วรรณพฤกษ์. (2553). *ตอบโจทย์สิ่งแวดล้อมท้องถิ่น: แนวทางการจัดการขยะและน้ำเสีย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมคิด เปลี่ยมคล้าย. (2550). *พฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา. (2560). *พระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 6*. พะเยา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- สิริพัฒน์ ลากจิตร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564)*. องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อัดสำเนา).
- Yamane, T. (1967). *statistics: An Introductory Analysis* (2nd ed). New York: Harper and Row.